

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8P/63/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124321857
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2024:6124321857.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, syna matky C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. D., F. F. XXXX/XX a otca G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., G. XX/X, C. H., I. X, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, takto

rozhodol:

- I. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.
- II. S účinnosťou od 12.06.2024 je otec povinný s prispievať na výživu maloletého 200,- Eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci dopredu k rukám matky maloletého.
- III. Za obdobie od 12.06.2024 do 23.07.2024 vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 320,- Eur. Tento dlh je otec povinný zaplatiť k rukám matky maloletého do 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.
- IV. Styk otca s maloletým sa ponecháva na dohodu rodičov.
- V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 12.06.2024 sa matka maloletého domáha úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému tak, aby maloletý jej bol zverený do osobnej starostlivosti, jeho otec aby bol zaviazaný prispievať na neho výživným 200,-Eur mesačne a styk otca s maloletým aby bol upravený na každú druhú sobotu v trvaní pol hodiny v mieste trvalého bydliska len pod dohľadom matky alebo starých rodičov. Svoj návrh odôvodňuje tým, že maloletý je narodený mimo manželstva. Pred narodením maloletého s jeho otcom žili spolu cca 1 rok a mali dobré vzťahy. Po narodení maloletého sa situácia zhoršila, s otcom maloletého sa často hádali, ju a maloletého často z domu vyhodil. Po narodení sa otec o maloletého vôbec nestaral nevybudoval si s ním žiaden vzťah. Z toho dôvodu sa k nim na čas presťahovala jej matka a pomáhala im s čím otec maloletého aj súhlasil. Nezabezpečoval však vhodné podmienky na bývanie, nemali drevo na kúrenie. Rodičovský príspevok poberal otec maloletého, aj s ním sám hospodáril. Jej finančne vypomáhali jej rodičia. Maloletý mával pravidelne kľče pri teplote, čo vyžadovalo zvýšenú starostlivosť. Odstažovala sa k svojim rodičom a asi rok po narodení maloletého sa rozhodla, že k jeho otcovi sa už nevráti. Odvtedy býva s maloletým pri svojich rodičoch, ktorí jej so starostlivosťou o maloletého pomáhajú.

Otcovi maloletého viackrát navrhla, aby sa s maloletým stretol, nikdy o stretnutie neprejavil záujem. Keď od neho žiadala peniaze na výživu maloletého tieto jej odmietol dať. V súčasnosti pracuje v E. J. v G. D.. V čase jej neprítomnosti maloletému zabezpečujú starostlivosť jej rodičia F. D. a K. D.. Maloletého

navštevuje vždy, keď je to možné, minimálne každý druhý víkend, sviatky a celú svoju dovolenku. Pravidelne s maloletým aj so svojimi rodičmi telefonuje. Rodičom finančne prispieva. S maloletým má veľmi dobrý vzťah. Má záujem postarať sa o neho najlepšie ako vie.

2. Pojednávania vytyčeného na deň 23.07.2024 sa otec maloletého nezúčastnil, svoju neprítomnosť ospravedlnil zdravotnými problémami. Na tomto pojednávaní v uvedenej veci súd vypočul matku maloletého a kolízneho opatrovníka, pričom zistil tento stav:

3. Maloletý je narodený mimo manželstva, bude mať 4 roky. Je v podstate zdravý. Trpel febrilnými kŕčmi pri ktorých upadal do kómy, pri horúčke 36,7, resp. 37,2 ho treba stále pozorovať. V čase, keď matka maloletého pracuje v E. J. starostlivosť mu poskytujú starí rodičia zo strany matky F. D. a K. D.. Maloletý musí navštevovať logopédiu, zatiaľ je plienkovaný hlavne kvôli veľkej potrebe na ktorú sa ešte nevie pýtať. Je alergický na laktózu a lepok. Strava pre neho mesačne vyjde 100,-Eur. Lekárka mu predpisujú špeciálny sunar pre alergikov – do 1 roka veku ho preplácala zdravotná poisťovňa, teraz ho musia kupovať, a to 5 krabíc mesačne, pričom jedna stojí 30,-Eur, čo predstavuje mesačne 150,-Eur. Medzi ďalšie mesačné výdavky na maloletého patrí obuv 10,-Eur, oblečenie 50,-Eur, hračky, knihy, aktivity 20,-Eur, plienky 33,-Eur, hygiena 30,-Eur. Matka maloletého prispieva svojim rodičom na spoločnú domácnosť mesačne 150,-Eur z toho 50,-Eur za maloletého. Vzhľadom na febrilné kŕče v domácnosti vždy musia mať v chladničke čípkys na horúčku. Mesačne lieky na maloletého vyjdú 30,-Eur.

4. Matka maloletého je slobodná, nemajetná. Pracuje v G. D. s priemerným čistým mesačným zárobkom 34 102,43 Kč (cca 1 360,-Eur). Neďaleko G. D. býva u svojej tety, ktorej mesačne za bývanie prispieva 200,-Eur, dochádzka od tety do G. D. ju mesačne vyjde 20,-Eur, strava v E. J. 200,-Eur, mobil 130-Eur, cestovné na Slovensko 200,-Eur. Pôžičky ani poisťky nemá. Iné vyživovacie povinnosti nemá. Je zdravá.

5. Otec maloletého je slobodný. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Je živnostníkom. V roku 2023 dosiahol príjmy zo živnosti 41 936,-Eur, výdavky 34 000,-Eur, základ dane 7 936,-Eur.

Otec maloletého vo veci 8P/41/2024 o návrhu starých rodičov maloletého zo strany matky o jeho zverenie do ich náhradnej osobnej starostlivosti sa na pojednávaní dňa 11.06.2024 vyjadril, že súhlasí s tým, že maloletého vychovávajú starí rodičia, ale aj on chce mať s maloletým vzťah. Je živnostník a pracoval ako kvalifikant pre firmu QSR24. Ďalej by mohol robiť v E., ale sa rozhodol, že odíde.

6. Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len zákon o rodine), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určiť, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

7. V zmysle § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia.

8. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí.

9. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

10. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

11. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

12. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 63 ods. 3 Zákona o rodine, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných, opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť od dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že maloletý je narodený mimo manželstva. Od jeho narodenia otec na neho ničím neprispieva, nezaujima sa o neho. V čase, keď matka maloletého pracuje v E. J. starostlivosť maloletému poskytujú starí rodičia zo strany matky maloletého. Maloletý má takmer 4 roky, má zdravotné problémy, ešte je plienkovaný, trpí alergiou na laktózu a lepok - s týmto všetkým sú spojené zvýšené výdavky na neho.

24. So súhlasom kolízneho opatrovníka súd vyhovel návrhu matky maloletého a maloletého jej zveril do osobnej starostlivosti. Pri tejto starostlivosti jej v čase, keď ona pracuje v zahraničí pomáhajú jej rodičia.

25. S účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 12.06.2024 súd zaviazal otca maloletého prispievať na neho výživným 200,-Eur mesačne. Odôvodnené výdavky na maloletého mesačne predstavujú 410,-Eur. Na uhrádzaní potrieb maloletého sa má podieľať nielen jeho matka, ale aj otec, a to každý podľa svojich možností, schopností. Matka maloletého doteraz zabezpečovala finančne všetky odôvodnené potreby maloletého. Je potrebné, aby aj otec maloletého sa podieľal na ich uhrádzaní. S účinnosťou od podania návrhu, t.j. od 12.06.2024 súd preto zaviazal otca maloletého prispievať na maloletého sumou 200,-Eur mesačne. Pri určení výšky tohto výživného súd nevychádzal iba z odôvodnených potrieb maloletého, ale aj z toho, že jeho otec nemá iné vyživovacie povinnosti okrem neho a tiež z toho, že je živnostníkom, pričom v predchádzajúcom roku, t.j. roku 2023 dosiahol zo živnosti príjmy 41 936,-Eur.

26. Nakoľko otec od narodenia maloletého ničím iným na neho neprispel za obdobie od 12.06.2024 do dňa rozhodnutia súdu (23.07.2024) vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom vo výške 320,-Eur. Tento dlh súd vypočítal ako alikvotnú časť výživného za jún 2024 120,-Eur a celé výživné za júl 2024 200,-Eur. Vzhľadom na zistené pomery všetkých účastníkov súd zaviazal otca tento dlh zaplatiť k rukám matky maloletého do 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

27. Súd styk otca s maloletým ponechal na dohodu rodičov. Matka maloletého prejavila už vo svojom návrhu ochotu umožniť otcovi styk s maloletým každú druhú sobotu v trvaní pol hodiny pod jej dohľadom alebo dohľadom starých rodičov. V prípade ak styk otca s maloletým nebude „fungovať“ má tak matka ako aj otec maloletého možnosť podať samostatný návrh na úpravu styku otca s maloletým, ktorý bude presne konkretizovať odkedy dokedy bude otec oprávnený s maloletým sa stykať.

28. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasl. CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená odvolanie.

Právo podať odvolanie nemajú tí účastníci, ktorí sa ho vzdali.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.